

ARBEJDSMINISTERIET

Den 15. september 1983.

Notat om statens rentetab ved den hidtidige procedure for forskudsbetalinger til arbejdsløsheds-kasserne.

I. Arbejdsministeren anmodede i august 1983 arbejdsdirektøren om at indsamle alle de oplysninger, der er nødvendige for at få belyst forholdene omkring og udøvet et rimeligt skøn over statens tab forud for indførelsen af den nye forskudsprocedure. Dette materiale er modtaget 13. september 1983.

II. Beregningsforudsætninger og -grundlag

1. Alternativ forrentning

Det har været vurderet, hvilken alternativ rente der skal ligge til grund for en beregning af statens rentetab. I denne forbindelse bemærkes, at der ikke synes at eksistere faste regler for, hvilken forrentning staten kræver i forbindelse med kreditgivning. Ved korterevarende kreditgivning opereres ofte ikke med renter.

Renten på *statsobligationer* er efter arbejdsministeriets opfattelse ikke relevant som alternativ rente, da statsgældspolitikken er bestemt af andre faktorer end statens forskudsbetalinger.

Som alternativ rentesats kunne derimod anvendes den rente, som pengeinstitutterne skulle have betalt til Nationalbanken, såfremt de skulle have lånt beløb – svarende til forskudsbetalingerne – i Nationalbanken, idet disse manglende udlån har reduceret Nationalbankens overskud. Denne lånerente er afhængig af de af Nationalbanken fastsatte lånerammer og pengeinstitutternes udnyttelse af disse. Den relevante rente vil i så fald være pengeinstitutternes marginale *rente inden for lånerammesystemet* i hvert af kvartalerne siden 1. april 1976.

Da arbejdsløsheds-kasserne har rådet over forskudsmidlerne i et relativt kort og kendt tidsrum, kunne det tillige være relevant at anvende renten på de såkaldte aftaleindlån (*aftalekontorente*). Denne form for indlån anvendes bl.a. af kommunerne i forbindelse med statens udbetaling af bloktilskud til kommunerne. Det er arbejdsministeriets opfattelse, at arbejdsløsheds-kassernes bedste alternative forrentningsmulighed i perioden har været aftalekontorenten. Det er imidlertid ikke muligt at skaffe statistiske oplysninger vedvørende forrentningsvilkårene på aftaleindlån, idet der er tale om meget inhomogene fordringer.

Da aftalekontorenten følger bevægelserne i *interbankrenten*, som der dagligt foreligger offentligt tilgængelige oplysninger om, kunne der som alternativ rente ved tabsberegningen i stedet vælges interbankrenten, der i reglen ligger op til ca. 1 pct. over aftalekontorenten.

Jyske Bank afleverede 1. august 1980 et oplæg til en ny forskudsprocedure til arbejdsdirektoratet, der bl.a. tog udgangspunkt i, at Jyske Bank skulle være direktoratets bank og indskydes som mellemed mellem arbejdsløsheds-kassernes pengeinstitutter og Nationalbanken. I denne mellempriode tilbød Jyske Bank direktoratet en rente på diskontoen plus 4 pct., der også kunne danne grundlag for en beregning af statens tab.

Anvendte alternative rente

Arbejdsdirektoratet har foretaget en tabsberegning baseret på renten inden for *lånerammesystemet*.